

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1980

BRNO 1982

POVRCHOVÉ SBĚRY NA HRADIŠTI STARÉ ZÁMKY V BRNĚ-LÍŠNI V LETECH 1972 - 1980

/okr. Brno-město/

Aleš Romanovský, UJEP Brno

/Obr. 33-35/

Od poloviny minulého století bylo hradiště Staré Zámky v Brně-Lišni zemědělsky obděláváno a každoročně zde byly po orbě nacházeny různé archeologické památky. Po prvních výkopech bývalého majitele pozemku hraběte Belcrediho v r. 1864 a po výzkumu dr. M. Kříže v letech 1890-1891, byl tam prováděn dlouhodobý systematický výzkum Archeologickým ústavem ČSAV v Brně v letech 1948-1965¹. Na základě výsledků výzkumu bylo hradiště prohlášeno za památkovou rezervaci. Plocha je však nadále obhospodařována JZD v Brně-Lišni a při provádění polních prací, při nichž většinou nejsou respektována ochranná ustanovení, jsou nadále narušovány pravěké vrstvy, které v některých místech leží velmi mělko pod povrchem.

Po svém prvním náhodném nálezů v roce 1972 jsem při různých pochůzkách terénem této lokality povrchovými sběry zachránil řadu pravěkých nálezů. Jde o zlomky keramiky z období eneolitického osídlení lidem s kanelovanou keramikou, jeden zlomek pochází z tzv. slavonské misky /obr. 33/, dále jsou to střepy z rozhraní mladší a pozdní doby bronzové - halštát A/B /obr. 34/ a nálezy z doby slovanského osídlení /obr. 35/. Vedle keramiky jsem získal i některé drobné nálezy: přesleny, závaží a kamennou a kostěnou industrii. Zvláštní pozornost si zaslouží dvě železná kování, nalezená ve snížené východní části hradiska poblíž míst, kde se obvodová hradba na severní straně ostrožny odklání ven a začíná klesat k bráně do údolí, a to křížové kování a jazykovité nákončí /obr. 35:2,5/. Lícni strana obou kování byla reliéfně zdobena v podstatě čtvercovými motivy. Na křížovém kování je v rámci této výzdoby oddělena střední část od čtyř ramen. Střední vyvýšených čtverců patrně procházely nýty, na křížovém kování jich bylo pět, na nákončí jeden. I když obě kování jsou dosti poškozena rží, takže není možno makroskopicky přesně rozeznat výzdobné detaily, lze soudit, že byla součástí jedné soupravy výstroje velkomoravského bojovníka.

Poznámka:

1 Č. Staňa, Slované obytné objekty na hradišti Staré Zámky u Lišně, PA LI 1960, 240-293; A. Medunová-Benešová, Eneolitické výšinné sídliště Staré Zámky v Brně-Lišni, PA LV 1964, 91-155; táž, Srp z deskovitého sílexu z eneolitického výšinného sídliště "Staré Zámky" v Brně - Lišni, PA LXX 1979, 5 - 20.

Lesefunde auf dem Burgwall Staré Zámky in Brno-Lišně /Bez. Brno-město/. Auf dem Burgwall Staré Zámky in Brno-Lišně führte der Verfasser in den Jahren 1972-1980 nach der Ackerung Terrainbegehungen durch und gewann eine Kollektion von Funden aus der Zeit der äneolithischen Besiedlung, aus dem Abschnitt zwischen der jüngeren und späten Bronzezeit und aus der Zeit der slawischen Besiedlung.

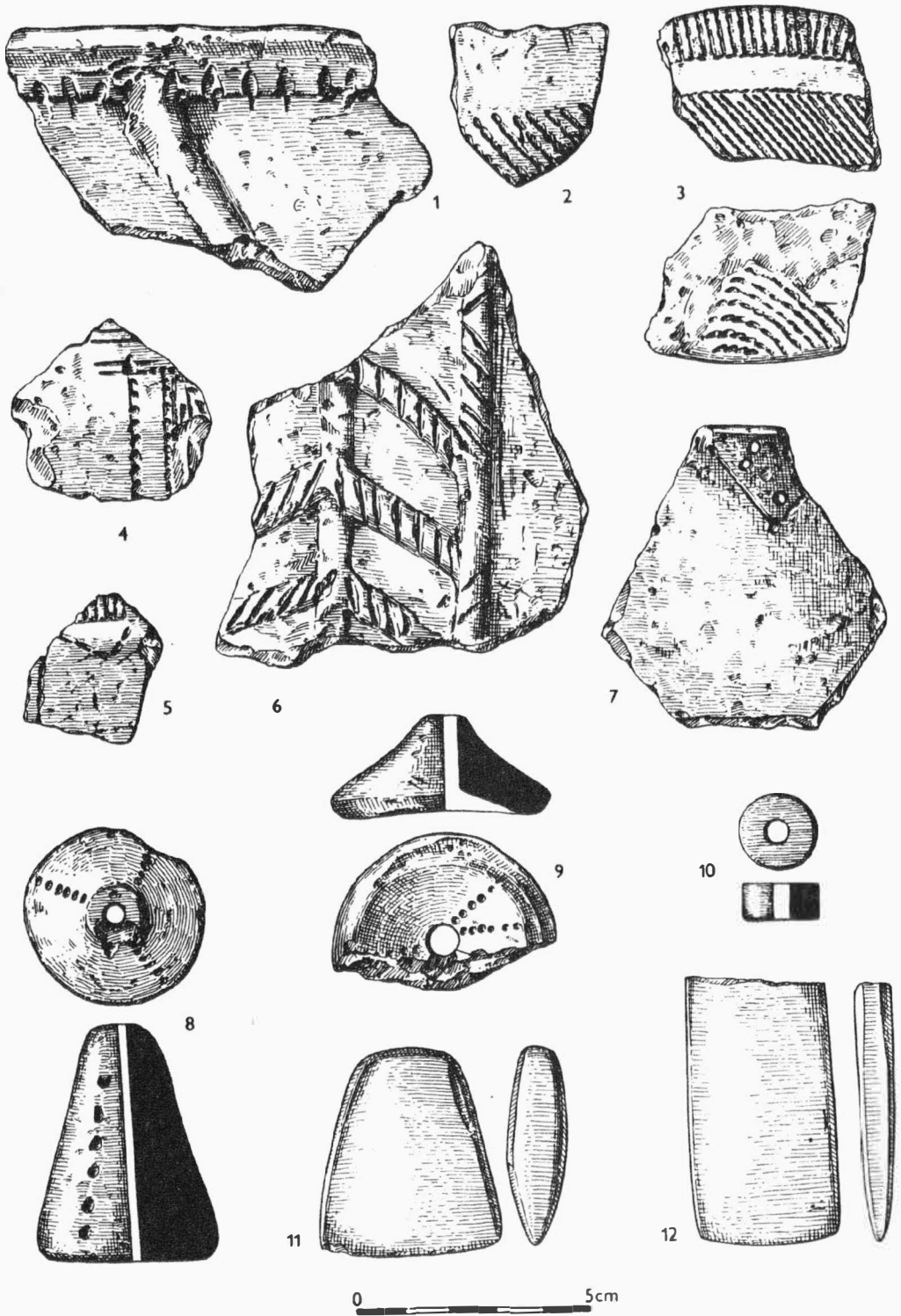
ZACHRAŇOVACÍ VÝZKUM V NECHVALÍNĚ

/okr. Hodonín/

Jindra Nekvasil, AÚ ČSAV Brno

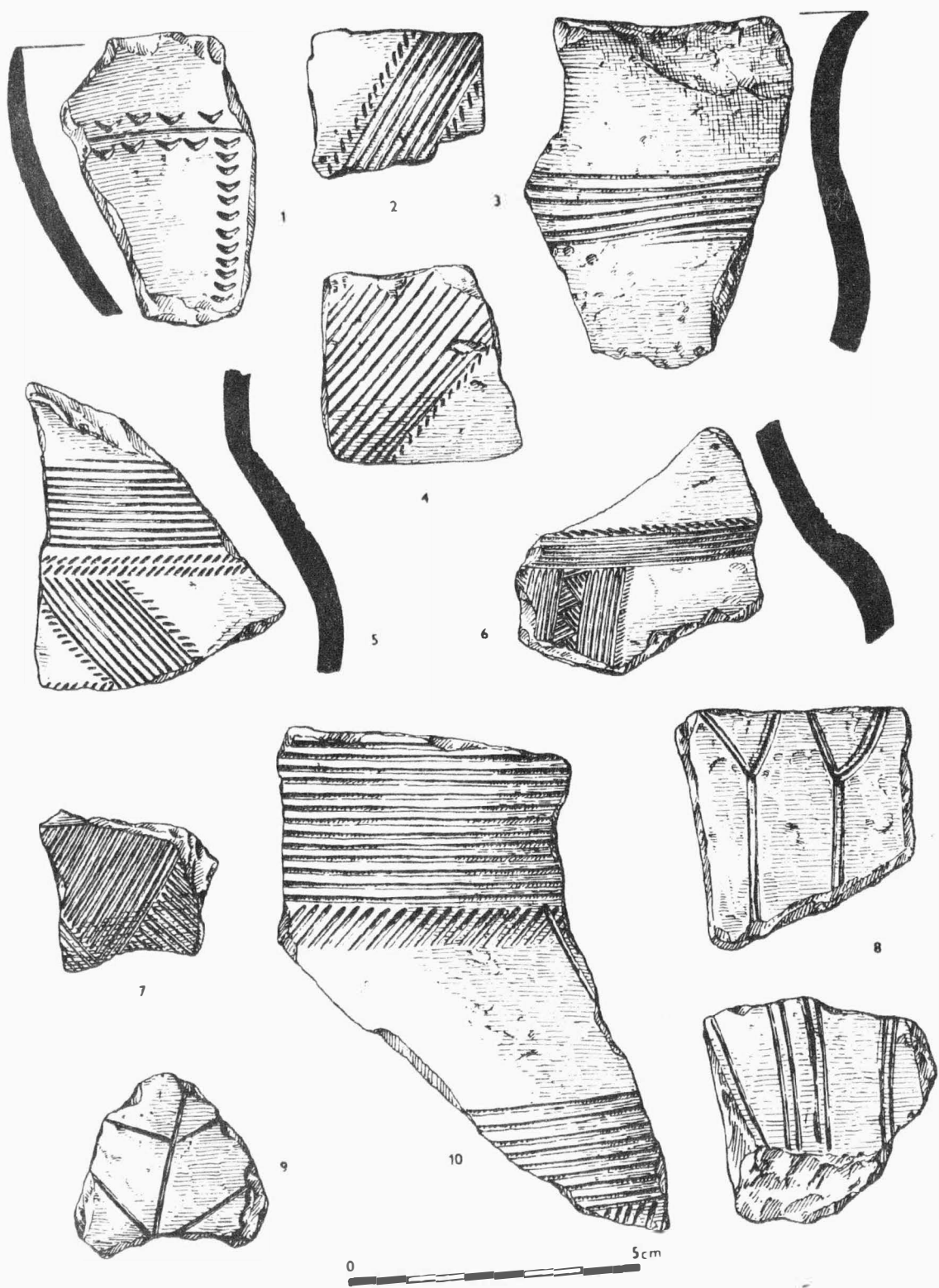
/tab. 7/

Na podzim roku 1980 zachytili pracovníci mikulčické expedice AÚ zprávu, že v Nechvalíně, v trati Nivky, se budou provádět terénní úpravy před výstavbou hospodářského objektu JZD. Sledovali práci bulldozera, který srovnával vrchol malého návrší, které se rozkládá těsně pod známou středověkou tvrzí. Zjistili, že jsou tu narušeny pravěké objekty a čtyři z nich prozkoumali. Další výzkum převzal referent a za pomoci mikulčických pracovníků a mládežnické brigády AÚ bylo zde prozkoumáno celkem 18 pravěkých objektů. Zjistili jsme, že na tomto místě bylo již neolitické a eneolitické sídliště. Nejvýznamnějšími nálezy jsou pak hroby kultury se šňurovou keramikou. Dva z nich byly povrchovými pracemi téměř zničeny, ale další tři po -

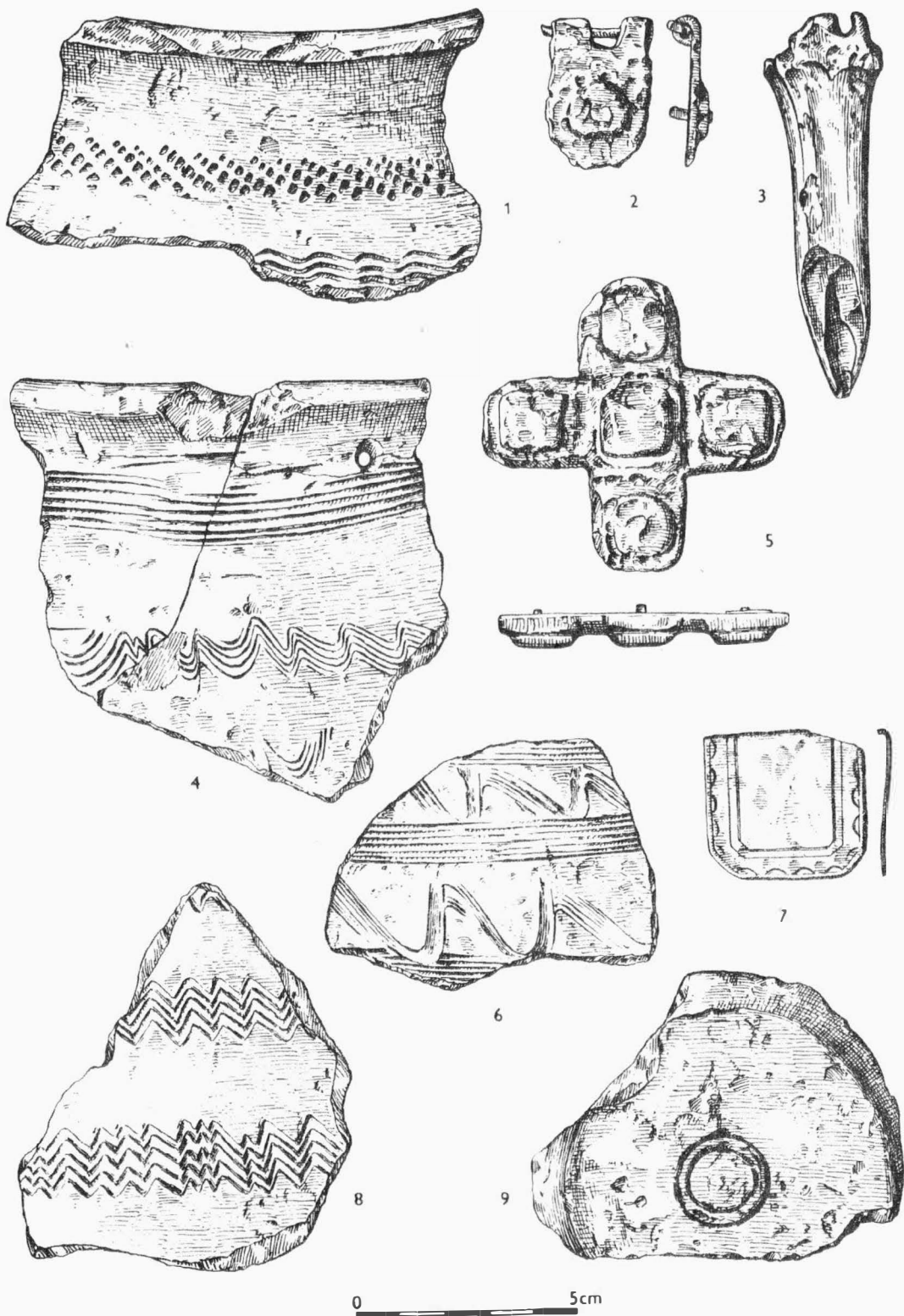
Obr. 33

Brno-Líšeň /okr. Brno-město/ - "Staré Zámky". Výběh materiálu z povrchových sběrů. - Materialauswahl aus Lesefunden.

Obr. 34

Brno-Líšeň /okr. Brno-město/ - "Staré Zámky". Výběr materiálu z povrchových sběrů. - Materialauswahl aus Lesebefunden.

Obr. 35
 Brno-Líšeň /okr. Brno-město/ - "Staré Zámky". Výběr materiálu z povrchových sběrů. - Materialauswahl
 aus Lesefunden.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1980

- Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: akademik Josef Poulík
Redaktoři: Dr. A. Medunová, Dr. J. Meduna, Dr. J. Říhový
Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby: A. Malinková
Na titulním listě: stříbrná mince z mladohradištního hrobu v Mušově
Tisk: Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov, provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis: 450 kusů - neprodejně